

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004479

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-08-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ОНМА імені А.В. Нежданової про видачу диплома №50-асп від 28.08.2026 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чорний Андрій Леонідович

2. Andrii Chorny

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 14-08-2026

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Комунальна установа "Одеська обласна філармонія"

Код за ЄДРПОУ: 02224637

Місцезнаходження: вул. Буніна, Одеса, 65026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16322

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.11, 18.41, 18.41.11, 18.41.51

Тема дисертації:

1. Симфонічні форми у сучасній композиторській творчості: нові інтерпретативні тенденції та засоби концептуалізації
2. Symphonic forms in contemporary compositional practice: new interpretative trends and means of conceptualization

Реферат/анотація:

1. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю комплексного музикознавчого осмислення процесів трансформації симфонічної форми у сучасній композиторській творчості, що відображають докорінні зміни художньої свідомості другої половини ХХ – першої чверті ХХІ століття. Протягом останніх десятиліть симфонія не лише не втратила свого значення як одного з провідних жанрів академічної музики, а й набула принципово нових функцій, перетворившись на відкритий простір художнього експерименту, концептуального моделювання та індивідуального авторського висловлювання. Не менш важливим є й те, що сучасна композиторська практика активно розширює жанрові межі симфонії, інтегруючи до її структури риси кантати, ораторії, концерту, реквієму, театральної дії, перформативних і мультимедійних форм. Подібні

процеси супроводжуються принциповим переосмисленням співвідношення тематизму і тембру, фактури й простору, поліфонічного розвитку і сонористичного мислення, традиційної драматургії та відкритих композиційних моделей. У результаті формується новий тип симфонічної композиції, у якому архітектонічна цілісність забезпечується не нормативними законами жанру, а авторською концепцією, що визначає характер взаємодії всіх елементів музичного тексту. Мета дослідження полягає у розробленні цілісної музикознавчої концепції сучасної симфонічної форми шляхом виявлення закономірностей її трансформації в європейській композиторській творчості другої половини ХХ – першої чверті ХХІ століття, визначення нових інтерпретативних тенденцій, принципів художнього мислення та засобів концептуалізації, що зумовлюють сучасні моделі функціонування симфонізму. Об'єкт дослідження – симфонічна творчість європейських композиторів ХХ – початку ХХІ століття в контексті модифікації жанрово-композиційних принципів симфонії. Предмет дослідження – індивідуально-авторські моделі симфонічної форми, нові інтерпретативні тенденції та засоби її концептуалізації. У Висновках обґрунтовано, що еволюція симфонічної форми у музичній культурі ХХ – початку ХХІ століття визначається не послідовною зміною усталених композиційних схем, а докорінною трансформацією принципів організації музичного мислення. Симфонія поступово втрачає статус нормативної жанрово-композиційної моделі й набуває властивостей відкритої концептуальної системи, архітектоніка якої щоразу формується відповідно до внутрішньої логіки авторського задуму. Історично закріплені ознаки циклічності, сонатності, тональної централізації та тематичної єдності при цьому не зникають, однак перестають виконувати універсальну регулятивну функцію, включаючись до індивідуально спроектованих драматургічних систем. Уточнено співвідношення понять композиційної структури, симфонічної форми та симфонізму. Композиційна структура відображає конкретний спосіб побудови й розподілу музичного матеріалу, тоді як симфонічна форма характеризує його функціонування в масштабному процесі художнього становлення, що охоплює взаємодію тематичних, інтонаційно-семантичних, темброво-фактурних, ритмічних, просторових, часових і жанрових чинників. Симфонізм, відповідно, розглядається як універсальний принцип концептуальної інтеграції музичного цілого, здатний реалізовуватися не лише в жанрі симфонії, а й у концертних, камерно-інструментальних, вокально-симфонічних, театральних та інших композиціях, зорієнтованих на масштабне драматургічне узагальнення.

2. The relevance of the study is determined by the need for a comprehensive musicological interpretation of the transformations of symphonic form in contemporary composition, which reflect profound changes in the artistic consciousness of the second half of the twentieth and the first quarter of the twenty-first centuries. Over recent decades, the symphony has not only retained its significance as one of the principal genres of art music but has also acquired fundamentally new functions, becoming an open space for artistic experimentation, conceptual modelling, and individualized compositional expression. Equally important is the fact that contemporary compositional practice actively expands the genre boundaries of the symphony by integrating into its structure features of the cantata, oratorio, concerto, requiem, theatrical action, performative practices, and multimedia forms. These processes are accompanied by a fundamental reconsideration of the relationships between thematic material and timbre, texture and space, polyphonic development and sonoristic thinking, traditional dramaturgy and open compositional models. As a result, a new type of symphonic composition emerges in which architectonic integrity is ensured not by the normative laws of the genre but by the composer's concept, which determines the nature of interaction among all elements of the musical text. The aim of the study is to develop a comprehensive musicological concept of contemporary symphonic form by identifying the regularities of its transformation in European composition of the second half of the twentieth and the first quarter of the twenty-first centuries, as well as by defining new interpretative tendencies, principles of artistic thinking, and means of conceptualization that determine contemporary models of the functioning of symphonism. The object of the study is the symphonic output of European composers of the twentieth and early twenty-first centuries in the context of transformations in the genre-compositional principles of the symphony. The subject of the study comprises individual compositional models of symphonic form, new interpretative tendencies, and the means of its conceptualization. The Conclusions substantiate that the evolution of symphonic form in the musical culture of the twentieth and

early twenty-first centuries is determined not by a successive replacement of established compositional schemes, but by a profound transformation of the principles underlying the organization of musical thought. The symphony gradually loses the status of a normative genre-compositional model and acquires the characteristics of an open conceptual system whose architectonics is shaped anew in accordance with the internal logic of the composer's artistic design. Historically established features of cyclic organization, sonata principles, tonal centralization, and thematic unity do not disappear; however, they cease to perform a universal regulatory function and become incorporated into individually designed dramaturgical systems. The relationship among the concepts of compositional structure, symphonic form, and symphonism has been clarified. Compositional structure reflects the specific manner in which musical material is constructed and distributed, whereas symphonic form characterizes its functioning within a large-scale process of artistic becoming that encompasses the interaction of thematic, intonational-semantic, timbral-textural, rhythmic, spatial, temporal, and genre-related factors. Symphonism, accordingly, is interpreted as a universal principle of the conceptual integration of the musical whole, capable of being realized not only in the symphonic genre but also in concertante, chamber-instrumental, vocal-symphonic, theatrical, and other compositions oriented toward large-scale dramaturgical generalization.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Чорний А.Л. Симфонії Калеві Ахо: творчий метод і стилістичні тенденції. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2026. Вип. 95, т. 3. С. 197-204.
- Чорний А.Л. Сьома симфонія К. Пендерецького в аспекті розвитку явища симфонізму. Музичне мистецтво і культура. Одеса, 2024. Вип. 39. С. 193-206.
- Чорний А.Л. Поліфонія у жанрі симфонії ХХ століття. Музичне мистецтво і культура. Одеса, 2023. Вип. 38, кн.1. С. 31-40.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осадча Світлана Вікторівна
2. Svitlana Osadcha

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0037-0787

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чібалашвілі Асматі Олександрівна

2. Asmati O. Chibalashvili

Кваліфікація: к. мист., н.с, с.д., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1001-4273

Додаткова інформація: <https://www.researchgate.net/profile/Asmati-Chibalashvili/research>;
<https://www.webofscience.com/wos/author/record/938192>

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України

Код за ЄДРПОУ: 26167849

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія мистецтв України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єрмоменко Андрій Юрійович

2. Andrii Y. Yeromenko

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4349-4288

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овсяннікова-Трель Олександра Андріївна

2. Oleksandra Ovsyannikova-Trel

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3706-3481

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мурза Світлана Анатоліївна

2. Svitlana Murza

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Черноіваненко Алла Дмитрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Черноіваненко Алла Дмитрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черноіваненко Алла

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна